

הוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי ישראל בראשות חה"כ מוסי רז 13 ספטמבר 2021

אנדרו אביר
המשנה לנגיד בנק ישראל

תוכן עניינים

- מבנה ארגוני ותפקידים
- תנאים לתחילת השקעה
- סטטוס היערכות
- מעט על מדיניות השקעה של קרן עושר

הקרן לאזרחי ישראל – מבנה ארגוני ותפקידים

מוסדות הקרן - הרכב

חברים נוספים		יו"ר	
נציג משרד האוצר נציג משרד ראש הממשלה נציג בנק ישראל שלושה נציגי ציבור		שר האוצר	מועצה
נציג משרד האוצר נציג בנק ישראל שני נציגי ציבור		חבר מועצה - נציג ציבור	ועדת השקעות
חבר מועצה - נציג ציבור חבר מועצה - נציג משרד האוצר		חבר מועצה - נציג ציבור (לא יו"ר בוועדת השקעות)	ועדת הביקורת (תת ועדה של המועצה)

מוסדות הקרן - תפקידים

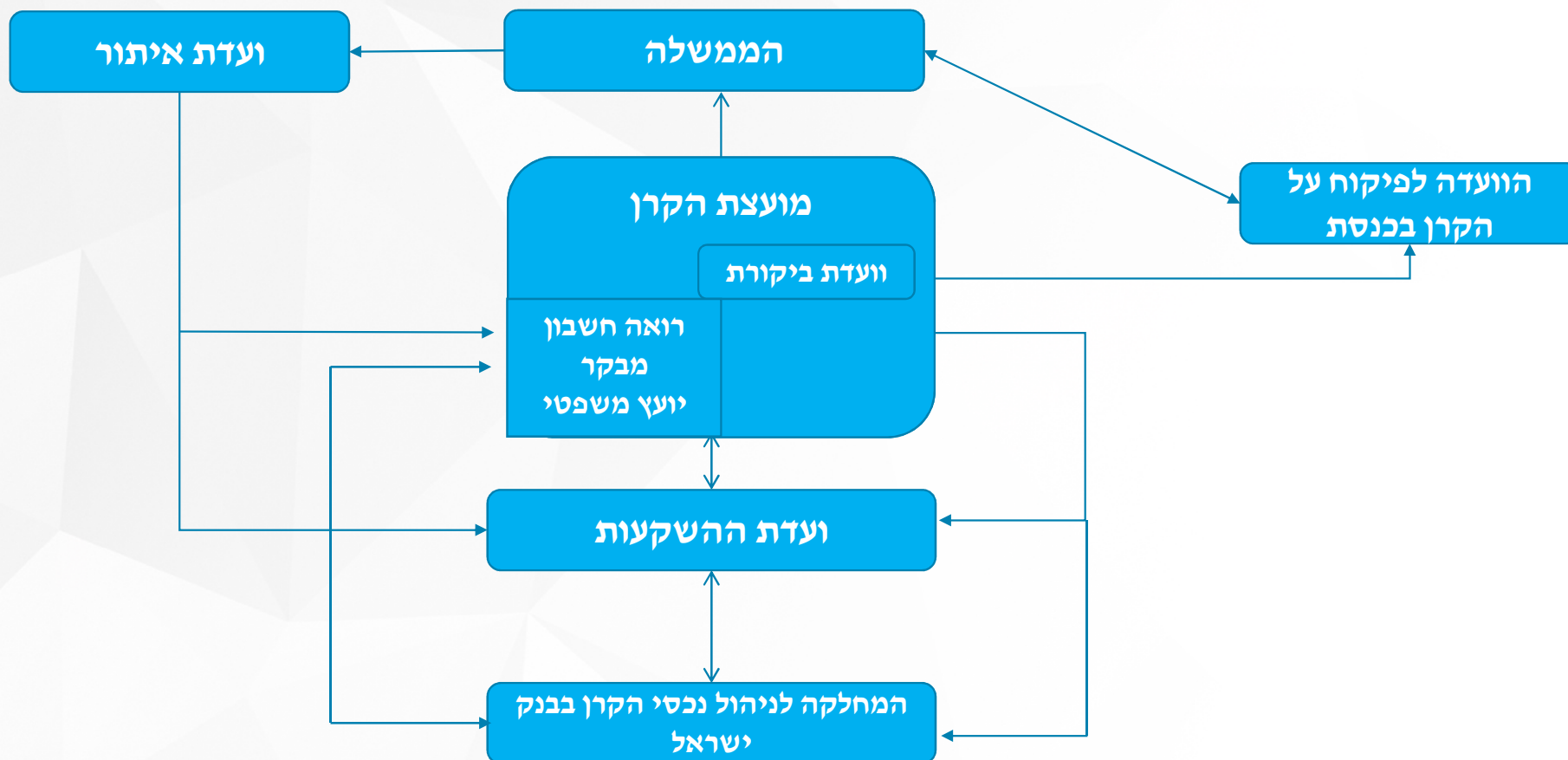
מועצה	• קביעת עקרונות מדיניות ההשקעה של הקרן (אופק השקעה, רמת הסיכון, רמת הנזילות, סמן) • מעקב אחר יישום מדיניות ההשקעה של הקרן • מינוי נציגי ציבור לוועדת השקעות על פי המלצת ועדת איתור • מינוי מנהל מחלקת הניהול של הקרן בבנק ישראל, בהצעת הנגיד • קביעת קריטריונים לבחירת מנהלי השקעות חיצוניים • קביעת רשימת מנהלי השקעות חיצוניים לפי הצעת ועדת השקעות • מינוי מבקר פנימי, רואה חשבון מבקר ויועץ משפטי לקרן
ועדת השקעות	• קביעת מדיניות השקעה מפורטת של הקרן במטרה להשיא את רווחי הקרן (בהתחשב בעקרונות שקבעה המועצה) • החלטה על התקשרות עם מנהל חיצוני מתוך הרשימה שאישרה המועצה • פיקוח על פעילותה של מחלקת הניהול בבנק ישראל
ועדת הביקורת	• קביעת מדיניות פיקוח על תקינות פעילותם של מוסדות הקרן ומחלקת הניהול • אישור רשימת מנהלים חיצוניים שקבעה המועצה

ועדת האיתור להמלצה על נציגי ציבור

חברים נוספים	יו"ר	
מנכ"ל משרד ראש הממשלה מנכ"ל משרד האוצר המשנה לנגיד בנק ישראל נציג ציבור	שופט בדימוס שימנה שר המשפטים	ועדת איתור

קרן לאזרחי ישראל – מוסדות הקרן

תהליך הקמת מוסדות הקרן

- ועדת האיתור סיימה את בחירת המומלצים שלה מקרב הציבור.
- ועדת האיתור תמליץ על מועמדים מקרב הציבור לראש הממשלה, לשר האוצר ולנגיד.
- שר האוצר והנגיד ימנו את שלושת נציגי הציבור למועצה לפי המלצת ועדת האיתור (המועצה תמנה את נציגי הציבור לוועדת השקעות).
- המועצה תמנה את מנהל המחלקה לניהול כספי הקרן שתוקם בבנק ישראל. המינוי בהצעת הנגיד.

המחלקה לניהול בבנק ישראל - תפקידים

- ניהול נכסי הקרן בהתאם להחלטות מוסדות הקרן
- התקשרות עם מנהלי השקעות חיצוניים שאירה הקרן
- עריכת דוח כספי רבעוני לאישור הועדה
- עריכת דוח כספי שנתי לאישור המועצה

תקציב מחלקת הניהול – פעילות מחלקת הניהול לרבות שכר מנהל מחלקת הניהול ועובדיה תמומן מתקציב בנק ישראל ותקציב הקרן לא ישמש למימון הפעילות כאמור

המחלקה לניהול בבנק ישראל

- הבנק נערך להקמת המחלקה, שתוקם עם הקמת מוסדות הקרן
- המחלקה כנראה תכלול שתי יחידות: (1) ניהול סיכונים, דיווח ומעקב ו(2) ניהול

אסטרטגי

- קשירת העסקות ושינוען עד לסליקתן יבוצעו ע"י חדר העסקות והחדר האחורי של בנק ישראל אשר עוסקים בכך בתחום ניהול היתרות
- דוחות כספיים וחשבונאות של הקרן – יבוצע באגף החשבות של בנק ישראל
- היבטים משפטיים של פעילות הקרן תלווה ע"י המחלקה המשפטית של בנק ישראל

ההקצאה השנתית

- ההקצאה השנתית תשמש למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות
- הצעת התקציב להקצאה תונח על שולחן הכנסת כחלק מהצעת חוק התקציב השנתי
- סכום ההקצאה יחושב ע"י מנהל מחלקת הניהול ויאושר ע"י המועצה

סכום ההקצאה:

- בשנה הראשונה – 3.5% מסך ההכנסות
- משנה שניה ועד שניה תשיעית – 3.5% משווי הקרן בסוף כל שנה
- משנה עשירית ואילך – תשואה ריאלית ממוצעת של הקרן בעשר שנים שקדמו לאותה שנה

התנאים לתחילת ההשקעה

- העברת כספים ראשוניים לקרן כשהכנסות המדינה מההיטל תגיענה ל-1 מיליארד ₪
- הקמת מוסדות הקרן
- התווית מדיניות ההשקעה של הקרן ע"י מוסדותיה
- הקמת התשתיות המשפטיות מול גופים בין-לאומיים (נאמנים, Counterparties , FED וכד')

הקרן אזרחי ישראל – סטטוס

התנאים לתחילת השקעה הכספים - סטטוס

- מדיווחי הממשלה, עד כה (אוגוסט 2021) הצטברו כ-750 מיליון ₪, מתוכם כ-400 מיליון ₪ סופיים.
- סוגיית סופיות השומות – יתכן שהמועד בו רשות המס תוכל להעביר את 1 מיליארד ₪ הראשון להשקעה ידחה לאמצע 2022. בנק ישראל יכול לקבל להשקעה רק כספים סופיים, שכן החוק מאפשר הוצאת כספים מהקרן רק להקצאה השנתית.
- ועדת האיתור : סיימה את בחירת המומלצים שלה מקרב הציבור. ועדת האיתור אחראית לאתר נציגי ציבור למוסדות הקרן ותמליץ לראש הממשלה, שר האוצר ולנגיד על מינוים לאחר אישור נאותות (fit and proper).
- בנק ישראל יוכל להתחיל להשקיע את הכספים לאחר התווית מדיניות ההשקעה ע"י מוסדות הקרן.
- בנק ישראל יוכל להשקיע את הכספים לאחר השלמת התשתיות המשפטיות עם הגופים הרלוונטיים בחו"ל – לשם כך על מוסדות הקרן ליפות את כוחו של בנק ישראל לייצג את הקרן מול הגופים.

היערכות בנק ישראל

- בוצע לימוד של עקרונות קרן המטבע לניהול קרנות עושר ושל מדיניות השקעה של קרנות עושר בעולם.
- הוכנה הצעה למסגרת מדיניות ההשקעה ומסגרת ניהול הסיכונים שתוצג למועצה בסמוך להקמתה.
- נערכו פגישות ותיאומים עם נאמנים רלוונטיים לקראת משמורת נכסי הקרן ועם נותני שירותי brokerage.
- בוצעה התאמת מערכות בבנק ישראל לניהול כספי הקרן.
- הקמת המודול החשבונאי בשלבי סיום הקמה.
- נערכות הכנות מול ה-FED לפתיחת חשבון לקרן
- הוגדרה הקרן במערכת SWIFT

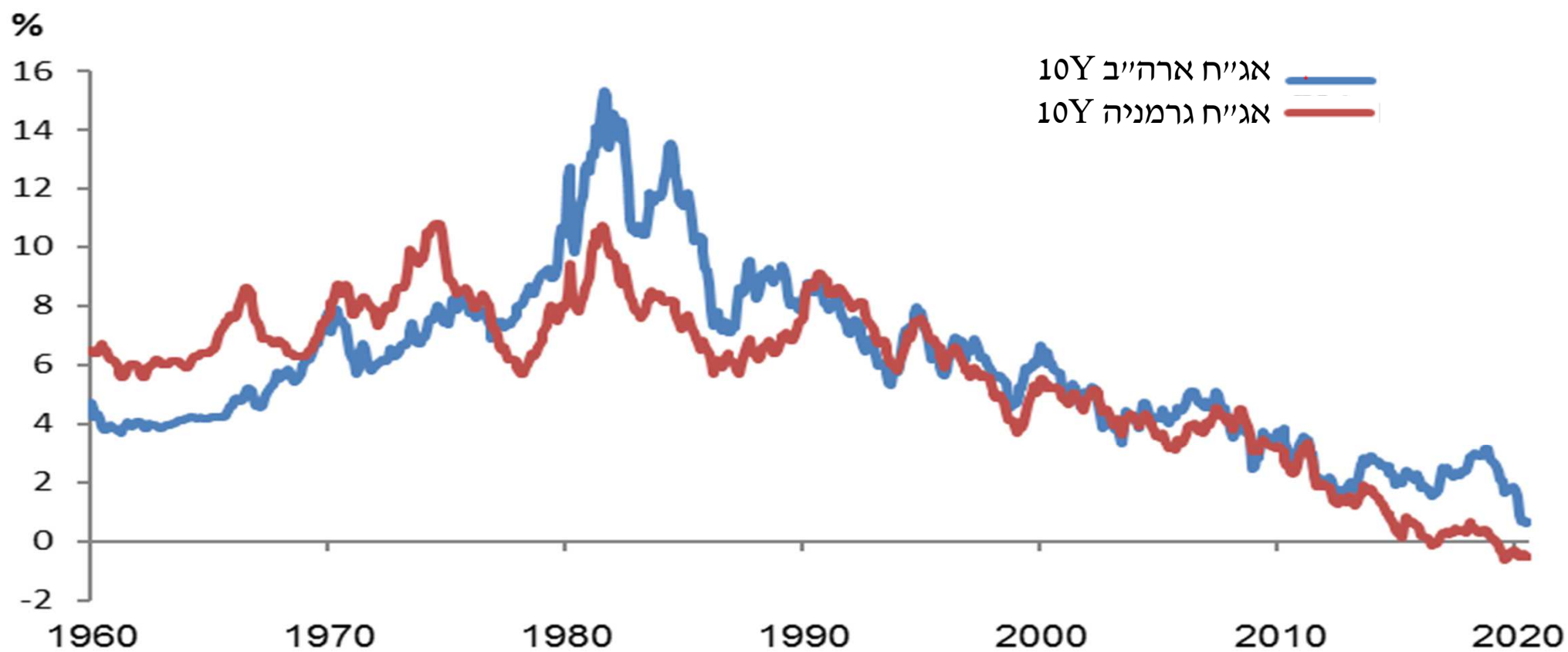

מעט על מדיניות השקעה

מדיניות ההשקעה

- מטרת הקרן (סעיף 3 לחוק): "הקרן תנהל את הכנסות המדינה מההיטל בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה של הקרן לדורות הבאים".
- הקרן היא ממוקדת תשואה וכמו דומיה בעולם זה מחייב ניהול באופק ארוך.
- אופק השקעה ארוך יותר מאפשר להשקיע בנכסים לא נזילים ותנודתיים מאוד (מסוכנים) ובכך למקסם את התשואה של הקרן בשל גזירת פרמיית הסיכון הגבוהה של נכסים אלו בטווח הארוך.
- דוגמאות לנכסים לא נזילים או תנודתיים מאוד: מניות, נדל"ן, Private Equity.
- הקצאת הנכסים של קרנות עושר למגוון נכסים (יותר מסוכנים או פחות נזילים) נעשית בהדרגה.

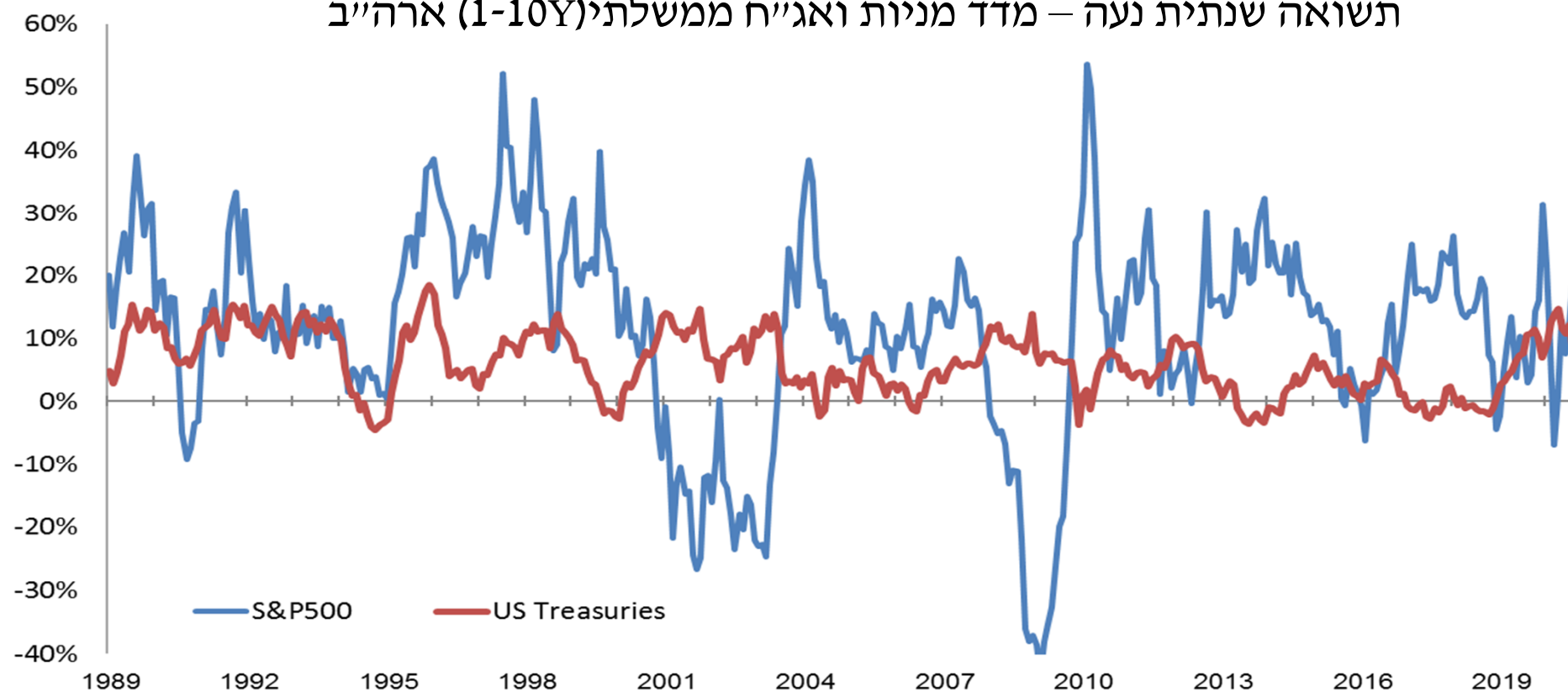
סביבת הריביות בעולם מאוד נמוכה

בטווח הקצר מניות יותר תנודתיות מאג"ח

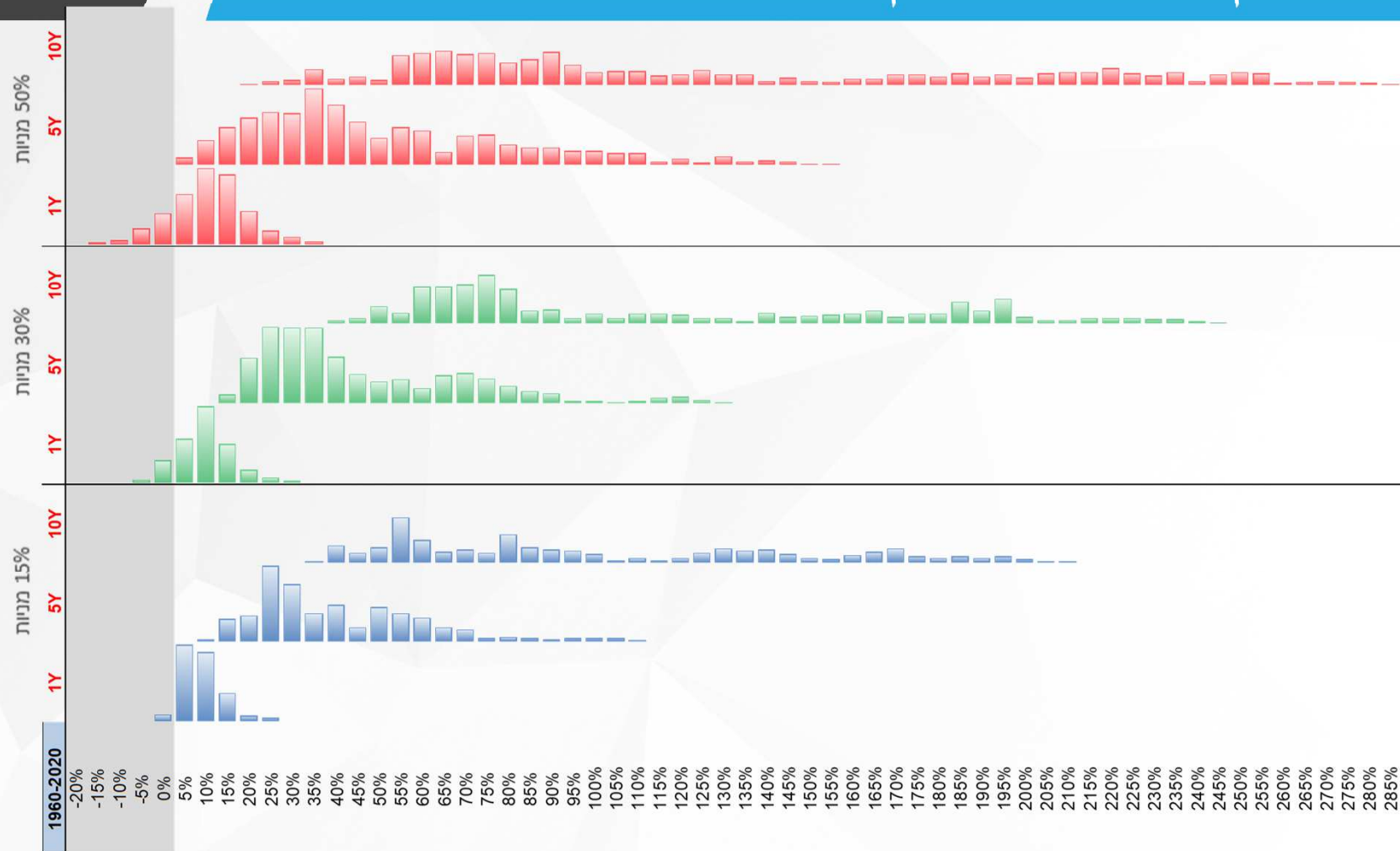

תשואה שנתית נעה – מדד מניות ואג"ח ממשלתי (1-10Y) ארה"ב

יתרונות אופק השקעה ארוך

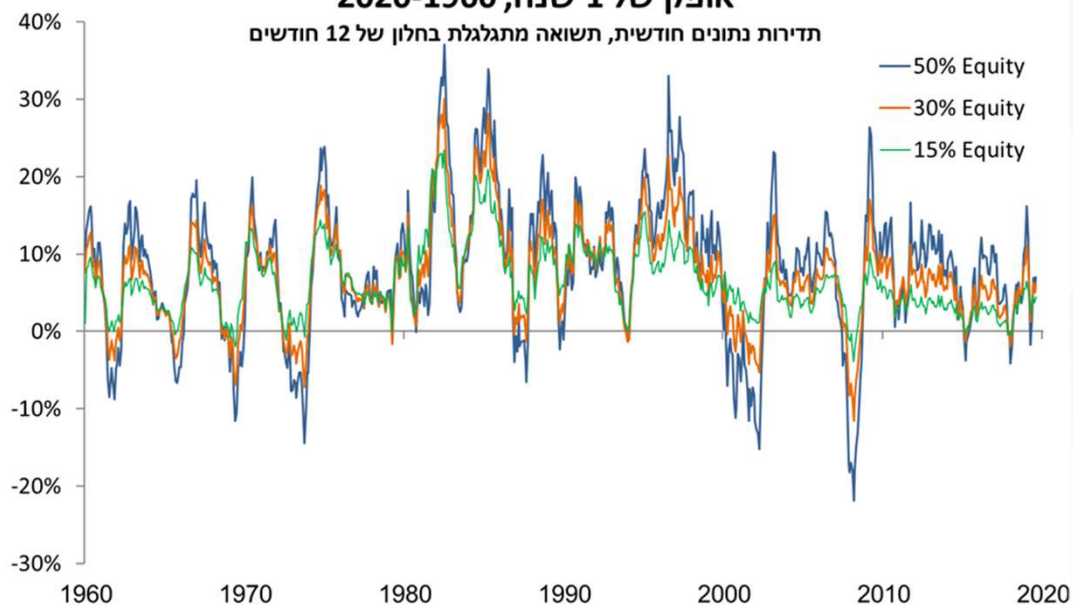
התפלגות התשואה לאופקים שונים של תיקים נבחרים מדגם : 1960-2020

תשואות מינימום באופקי השקעה שונים

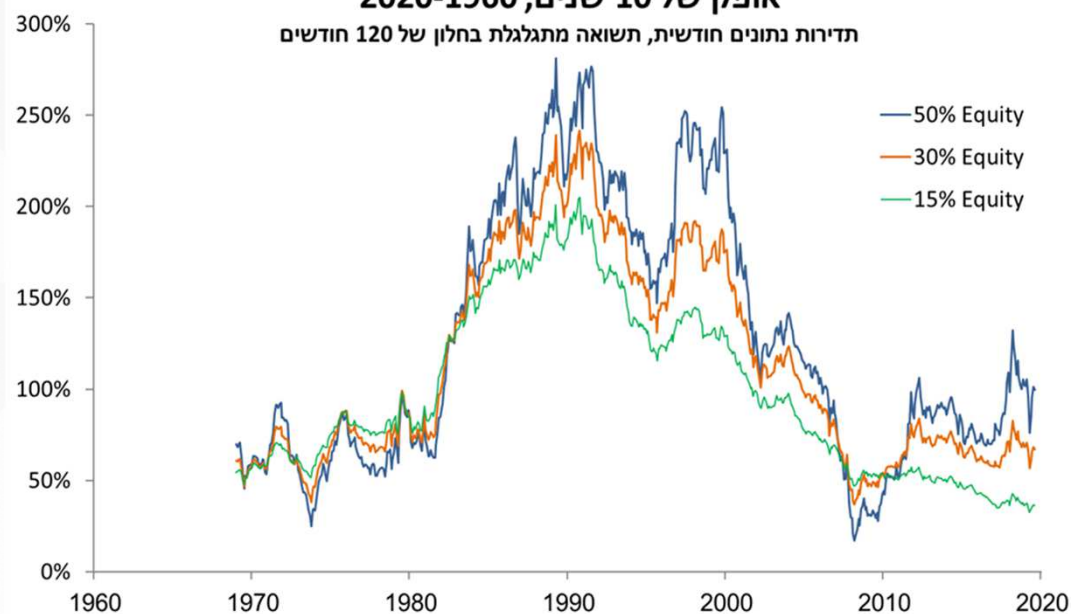
אופק של 1 שנה, 1960-2020

תדירות נתונים חודשית, תשואה מתגלגלת בחלון של 12 חודשים

אופק של 10 שנים, 1960-2020

תדירות נתונים חודשית, תשואה מתגלגלת בחלון של 120 חודשים

הקצאה הדרגתית – מניסיונם של הנורבגים

The 30-year history

1990
Petroleum
Fund Act

1996
First
inflow

1997
40 percent
in equities

2007
60 percent
in equities

2010
Real
estate

2017
70 percent
in equities

2019
10,000 billion
kroner in the fund

תודה